

Rökfria miljöer

Ny lag från 1 juli 2019

Den 1 juli 2019 börjar lagen om tobak och liknande produkter att gälla och det innebär att fler platser utomhus kommer att omfattas av rökförbudet, till exempel lekplatser, uteserveringar och hållplatser för kollektivtrafik. Rökförbudet omfattar även fler produkter än tidigare.

Förbudet finns till för att skydda människor från att bli utsatta för farliga ämnen som orsakar hälsoproblem. Särskilt känsliga är barn och unga samt personer med astma, allergier eller annan överkänslighet. Alla ska kunna vistas i offentliga miljöer utan att utsättas för tobaksrök. Genom att respektera förbudet bidrar du till en mer hälsosam miljö

Nya rökfria utemiljöer

Sedan 1994 är det förbjudet att röka på bland annat skolgårdar och utomhusområden vid förskolor och fritidshem. I och med den nya lagen är det förbjudet att röka tobak eller liknande produkter på fler utomhusområden som allmänheten har tillträde till.

Rökförbudet gäller nu även:

- Uteserveringar till restauranger och kaféer
- Utomhusplatser för inrikes kollektivtrafik
- Inhägnade platser avsedda för idrottsutövning
- Lekplatser dit allmänheten har tillträde
- Entréer till lokaler dit allmänheten har tillträde, såsom butiker, bibliotek, biografer och teatrar

Produkter som omfattas av förbudet

I de rökfria miljöerna är det förbjudet att

- Röka tobak
- Inhalera tobak som förångats (exempelvis genom att röka tobak i vattenpipa)
- Röka örtprodukter,
- Använda e-cigarretter,
- Använda njutningsmedel som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak (exempelvis att

röka vattenpipa med annat innehåll än tobak).

Det går inte att göra avvikelser från de nya rökförbuden

I vissa lokaler och utrymmen är det möjligt att göra avvikelser från rökförbudet - t.ex. genom att inrätta separata rökrum i restauranger och på andra serveringsställen.

För de nya rökfria miljöerna finns inga sådana möjligheter till avvikelser. Det är alltså inte tillåtet att exempelvis ha särskilda rökrom på uteserveringar.

Ansvarig för rökförbudet

Ansvar för rökförbudet ligger på den som har praktiska möjligheter att se till att förbudet följs. Det innebär att den som äger eller hyr en lokal eller ett område utomhus ansvarar för rökförbudet. Den som driver en uteservering har exempelvis ansvar för att rökförbudet på serveringen följs. För lekparker på allmän mark är det normalt kommunen som är ansvarig.

Ansvar för rökförbudet vid entréer ligger på den som äger eller hyr lokalen eller utrymmet innanför entrén. En butiksägare har exempelvis ansvar för rökförbudet vid sin entré även om butiksägaren inte äger marken utanför entrén.

Om entrén går till ett köpcentrum eller ett kontorskomplex, har normalt fastighetsägaren ansvaret för att rökförbudet följs.

Krav på den som ansvarar för rökförbudet; skyltning, information och tillsägelser

Den som ansvarar för rökförbudet måste tydligt informera om rökförbudet genom skyltning. Det finns inga särskilda krav på skyltarna förutom att de måste vara tydliga.

Vid behov måste den ansvarige också informera och säga till om rökförbudet.

Om rökning tidigare varit tillåten inom ett område där det nu råder rökförbud, måste den ansvarige också ta bort askkoppar, rökrutor och annat som har med rökning att göra.

Om någon röker trots tillsägelse om att rökning är förbjuden, får denna person avvisas.

Ansvar för tillsynen

Kommunens tillsynsansvar innebär bl.a. att kommunen ska informera och kontrollera att den som är ansvarig följer lagen.

Om den ansvarige inte gör vad som kan begäras för att se till så att rökförbudet följs kan kommunen vidta åtgärder för att tvinga den ansvarige till det. Utgångspunkten är dock att det ska ske på frivillig väg. Skulle det inte fungera med frivillighet kan kommunen förelägga den ansvarige att göra det. I vissa fall kan ett föreläggande kombineras med vite.

Kommunen måste dock en sådan gång ta hänsyn till de praktiska förutsättningarna att få allmänheten att följa rökförbudet. Exempelvis är det extra svårt ta ansvar för rökförbudet när gränserna för det rökfria området är oskarpa eller när den ansvarige behöver vidta åtgärder på någon annans mark. Så är t.ex. fallet när entrén till en matbutik ligger vid en trottoar.

Vill du veta mer?

För mer information om den nya lagstiftningen besök www.folkhalsomyndigheten.se

För mer detaljerad information för de berörda rökfria områdena besök www.smfo.se

Du är alltid välkommen att kontakta oss på Söderåsens miljöförbund antingen via telefon eller mail (info@smfo.se). Besök vår hemsida smfo.se för mer information.